

For instance; כגון ששגג בכרת אף על פי שהזיד בלאו –
he was unaware of the כרת even though he was aware of the בלאו

OVERVIEW

The גמרא states that ר' יוחנן maintains that if he was שגג בכרת even though he was בלאו, nevertheless it is considered a שגגה according to the רבנן, while שגגה בלאו ובכרת it must be a שגגה according to the רבנן. Then immediately רבא asks and explains the reason of ר"ל. However the גמרא does not discuss the reason of ר"י. Our תוספות addresses this issue.

וטעמא דרבי יוחנן משום דלא כתיב לאו בהיקשא דרבי יהושע¹ –
And the reasoning of ר"י (that שגגת כרת is sufficient) is because in the היקש of ר"י there is no mention of a לאו –

ולא כתיב אלא כרת בההיא ענינא –
And in that פרשה only כרת is written, therefore שגגת כרת is considered a שגגה even though בלאו.

ולהכי בעי מאי טעמא דריש לקיש ולא בעי מאי טעמא דרבי יוחנן² –
And therefore רבא asked what is the reason of ר"ל, but he did not ask what is the reason of ר"י, since the reason of ר"י is apparent as just mentioned previously.

Based on the above תוספות qualifies the ruling of ר"י:

וצריך לומר דרבי יוחנן מייירי אליבא דרבנן דאית להו היקשא דרבי יהושע בן לוי –
And it is necessary to maintain that ר"י (who argues that שגגת כרת is a שגגה), is speaking only according to the רבנן who follow the היקש of ריב"ל, in which we derive all חיוב קרבנות from ע"ז –

אבל לרבי³ דנפקא ליה מגזירה שוה דעליה⁴ –
However according to רבי who derives this ruling (that there is a חיוב חטאת only if כרת (זדונו כרת) from the גז"ש of עליה, then –
מודה רבי יוחנן דבעי עד שישגוג בלאו וכרת⁵ –

---

¹ The היקש of ר"י (between ע"ז and all other מצות) governs the rules concerning a חיוב חטאת (that it has to be based on the פסוק (דבר שחייבים על זדונו כרת) and the הנפש וגו' ונכרתה). Therefore we say that if he was שוגג on the כרת, he is not a מזיד, and is required to being a קרבן.

² See 'Overview'.

³ See 'Thinking it over' # 1.

⁴ See conclusion of (previous) תוס' ד"ה מה (footnotes # 15 & 16).

⁵ See 'Thinking it over' # 2.

and לאו agrees that it is required that he should be a שוגג for both the לאו and כרת -

דהא כתיב לאו בהווא קרא ואשה אל אחותה לא תקח וגומר:

For in the פסוק of תקח לא אחות, etc. ואשה אל אחות, etc. עליה. Therefore since we compare all חייבי חטאת to איסור אחות (where the word עליה is written for the ש"גז"ש), the תורה mentions a בלאו, the שוגג בלאו [ובכרת] can only be if he was [ובכרת].

SUMMARY

יוחנן maintains that שגגת כרת is sufficient since only כרת (and not a לאו) is mentioned in the היקש. According to רבי who derives זדונו כרת from the ש"גז"ש of עליה, all will agree that שגגת כרת ולא is required.

THINKING IT OVER

1. תוספות states that according to רבי (who derives the requirement of זדונו כרת from עליה), even ר"י would agree that שגגת לאו (וכרת) is required.⁶ Seemingly however רבי agrees with מונבז, for since רבי does not use the היקש of תורה אחת to derive זדונו כרת (but rather he derives it from עליה), then it would seem that the היקש of תורה אחת is used in accordance with מונבז, as is evident from our גמרא. How can תוספות state that according to רבי we require שגגת לאו וכרת when רבי agrees with מונבז, that even שגגת קרבן is sufficient?!

2. תוספות states that ר"י agrees according to רבי that there is a requirement for לא (of לאו) is required since there is a לאו in the פסוק, but why is it necessary that he was בכרת as well, since כרת is not mentioned in this פסוק?

---

⁶ See footnote # 3.

⁷ See מתק שפתים and מהרש"א.

⁸ See footnote # 5.